

Sygn. akt I C 208 / 11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Krzysztof Rudnicki**

Protokolant: **Małgorzata Wąchała**

po rozpoznaniu w dniu 07.11.2014 r.

we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa **Stowarzyszenia (...) w W.**

przeciwko **(...) sp. z o.o. we W.**

o zapłatę 74 616, 24 zł i zobowiązanie do udzielenia informacji

I. umarza postępowanie w sprawie w zakresie żądania nakazania pozwanemu udzielenia informacji zawartego w punkcie 2a pozwu z dnia 16.02.2011 r.;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda **4 319, 73 zł** (cztery tysiące trzysta dziewiętnaście złotych, siedemdziesiąt trzy grosze) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 01.05.2013 r. do dnia zapłaty;

III. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

IV. zasądza od powoda na rzecz pozwanego **3 145, 24 zł** kosztów procesu;

V. nakazuje pozwanemu uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego we Wrocławiu **85, 74 zł** brakujących kosztów sądowych;

VI. nakazuje powodowi uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego we Wrocławiu **514, 26 zł** brakujących kosztów sądowych, a w razie nieuiszczenia tej kwoty w terminie zarządza jej ściąganie z roszczenia zasądzonego na rzecz powoda w punkcie II wyroku.

UZASADNIENIE

Powód Stowarzyszenie (...) w W. wystąpił przeciwko pozwanemu (...) sp. z o.o. we W. z pozwem, w którym wniósł o:

1) zasądzenie od pozwanego 68 856, 60 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu, tj. 21.02.2011 r. do dnia zapłaty, jako stosownego wynagrodzenia z tytułu eksploatacji utworów muzycznych poprzez reprodukowanie i wprowadzanie do obrotu w okresie od IV kwartału 2001 r. do III kwartału 2008 r. nośników obrazu i dźwięku zawierających filmy „(...)” oraz „(...)”, a także nośników obrazu i dźwięku zawierających filmy wyszczególnione w załączniku nr (...) do pozwu;

2) zobowiązanie pozwanego w trybie art. 105 ust. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych do udzielenia w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się wyroku częściowego informacji o:

a) ilości, w jakiej zostały zwielokrotnione nośniki obrazu i dźwięku zawierające bajki z serii (...)pt.: „(...)”, „(...)”, „(...)”, „(...)”, „(...)”, „(...)”, „(...)” i „(...)” dołączonych do gazety (...)w dniach 13.03.2009 r., 20.03.2009 r., 27.03.2009 r., 03.04.2009 r., 10.04.2009 r.,

b) cen detalicznych, po jakich sprzedawane były gazety wskazane powyżej w tych dniach, do których dołączono nośniki zawierające wskazane bajki z serii (...),

c) cen detalicznych, po jakich sprzedawane były te gazety w tych dniach, do których nie były dołączone w/w nośniki obrazu i dźwięku zawierające bajki z serii (...),

d) informacji o sposobach rozpowszechniania nośników obrazu i dźwięku zawierających powyższe bajki z serii (...), innych niż poprzez dołączenie do gazety (...)we wskazanych powyżej dniach, w szczególności dołączenia w/w nośników do innych czasopism lub gazet,

e) informacji o sposobach rozpowszechniania nośników obrazu i dźwięku zawierających bajki z serii (...)pt.: (...)(...), „(...)(...)”, (...), (...), (...), (...)(...), (...), (...), (...), (...), (...)(...), (...), innych niż poprzez dołączenie do gazety (...)w dniach: 16.01.2009 r., 23.01.2009 r., 30.01.2009 r., 06.02.2009 r., 13.02.2009 r., 20.02.2009 r., 27.02.2009 r., 06.03.2009 r., w szczególności dołączenia w/w nośników do innych gazet lub czasopism,

f) informacji o wpływach pozwanego związanych z rozpowszechnianiem gazety (...)

Metropolia W., w szczególności z tytułu zamieszczania reklam, sponsoringu, bartelu, artykułów o charakterze promocyjnym bez względu na sposób opłacenia zamieszczenia takich tekstów i bez względu na to, kto był ich autorem,

g) informacji o innych wpływach w związku z produkcją i rozpowszechnianiem spornych gazet z nośnikami i nośników,

4) obciążenie pozwanego kosztami postępowania.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że twórcy utworów literackich i muzycznych stworzonych do utworu audiowizualnego uprawnieni są do stosownego wynagrodzenia z tytułu reprodukowania utworu audiowizualnego. Stosownie do art. 70 ust. 3 pr. aut. korzystający z utworu audiowizualnego wypłaca wynagrodzenie za pośrednictwem właściwej organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi. Powód taką organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi do utworów, w tym słownych, muzycznych, słowno-muzycznych i choreograficznych w utworze audiowizualnym, w szczególności na polach eksploatacji takich jak utrwalanie, zwielokrotnianie i wprowadzenie do obrotu.

Powód podniósł, że pozwany w okresie od IV kwartału 2001 r. do III kwartału 2008 r. reprodukował i wprowadzał do obrotu nośniki obrazu i dźwięku zawierające filmy pt. (...)i (...), a także nośniki obrazu i dźwięku zawierające filmy wyszczególnione w załączniku nr (...)pozwu. Pomimo ustawowego obowiązku pozwany nie uregulował należnego twórcom wynagrodzenia z tytułu zwielokrotniania i wprowadzenia do obrotu utworów muzycznych należących do repertuaru powoda, stworzonych lub wykorzystanych w utworach audiowizualnych, o których mowa powyżej.

Powód wskazał, że wynagrodzenie autorskie dochodzone w punkcie (...)pozwu objęte notą księgową z dnia 01.12.2009 r. stanowi stosowne wynagrodzenie z tytułu eksploatacji przez pozwanego utworów muzycznych z repertuaru poprzez reprodukowanie i wprowadzenie do obrotu nośników obrazu i dźwięku zawierających filmy (...)i (...), a także nośników obrazu i dźwięku zawierających filmy wyszczególnione w raportach tłoczni płyt wskazanych w załączniku nr (...)pozwu. Wynagrodzenie to naliczone zostało za warstwę muzyczną filmów i bajek, na podstawie informacji o dokonywanych na zlecenie pozwanego zwielokrotnieniach nośników dźwięku i obrazu w tłoczniach płyt zgodnie z ryczałtem za 1 egzemplarz płyty, obowiązującym od dnia 01.04.2006 r. do 31.12.2008 r. Pozwany był wielokrotnie wzywany do

zapłaty należności będącej przedmiotem postępowania. Wezwanie nie przyniosło jakiegokolwiek rezultatu. Należności wynikająca z noty księgowej nr (...) nie została uregulowana.

Dalej powód wskazał, że w ramach prowadzonej działalności gospodarczej pozwany w okresie od 16.01.2009 r. do 10.04.2009 r. wprowadził do obrotu handlowego wraz z gazetą (...) płyt (...) z bajkami z serii (...), tj.:

1. 16.01.2009 r. – (...), (...) – 43 984 egz.,
2. 21.01.2009 r. – (...), (...) – 47 421 egz.,
3. 30.01.2009 r. – (...), (...) – 40 244 egz.,
4. 06.02.2009 r. – (...), (...) – 38 335 egz.,
5. 13.02.2009 r. – (...), (...) – 37 724 egz.,
6. 20.02.2009 r. – (...), (...) – 37 362 egz.,
7. 27.02.2009 r. – (...) (...) – 37 571 egz.,
8. 06.03.2009 r. – (...), (...) – 30 615 egz.,

-
9. 13.03.2009 r. – (...), (...),
 10. 20.03.2009 r. – (...), (...),
 11. 27.03.2009 r. – (...) (...),
 12. 03.04.2009 r. – (...), (...),
 13. 10.04.2009 r. – (...), (...).

Wskazana wysokość nakładu, w jakiej zostały wyprodukowane i wprowadzone do obrotu płyty z bajkami od 1 do 8, podana została przez samego pozwanego w korespondencji mailowej. W związku i zgodnie z podaną przez pozwanego wysokością nakładu, w jakiej wyprodukowane i wprowadzone do obrotu zostały płyty z bajkami od 1 do 8, powód dokonał wyliczenia wysokości wynagrodzenia należnego dla twórców i wystawił notę księgową nr (...) z dnia 09.04.2009 r. Należność z tej noty została przez pozwanego uregulowana. Nie jest natomiast wiadome, czy pozwany w ramach prowadzonej działalności rozpowszechniał nośniki obrazu i dźwięku zawierające bajki z serii (...) pt.: (...) (...), (...) (...), (...) (...), (...) (...), (...) (...), (...) (...), (...) (...) w sposób inny niż poprzez dołączenie do gazety (...) w dniach: 16.01.2009 r., 23.01.2009 r., 30.01.2009 r., 06.02.2009 r., 13.02.2009 r., 20.02.2009 r., 27.02.2009 r., 06.03.2009 r., w szczególności np. poprzez dołączanie ww. nośników obrazu i dźwięku do innych czasopism lub gazet, w związku z czym wniosek zawarty w punkcie (...) pozwu o zobowiązanie pozwanego w trybie art. 105 pr. aut. do udzielenia informacji o sposobach rozpowszechniania tych nośników jest w pełni uzasadniony.

Powód podniósł, że pozwany pomimo swojego zobowiązania nie przekazał powodowi informacji dotyczących m.in. wielkości nakładu, w jakiej wyprodukowane i wprowadzone do obrotu zostały płyty z bajkami od 9 do 13, które to dane są niezbędne do sprecyzowania wysokości roszczeń, uwzględniające treść art. 70 ust. 2¹ pr. aut., w związku z eksploatacją przez pozwanego utworów z repertuaru powoda, w związku z czym wniosek o zobowiązanie pozwanego do udzielenia informacji w trybie art. 105 ust. 2 jest w pełni uzasadniony.

W odpowiedzi na pozew z dnia 20.04.2011 r. (k. 107-111) pozwany (...) sp. z o.o. we W. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda kosztów procesu według norm przepisanych.

d) (...), (...)- nakład 27 869 sztuk,

e) (...), (...)" – nakład 28 367 sztuk.

Pozwany podniósł, że dobrowolnie zgłosił powodowi, że wyżej wymienione tytuły zostaną załączone, podobnie jak pierwsze, w formie insertu do gazety (...), i nigdy nie uchylał i nie uchyla się od uregulowania należności za wprowadzenie ich do obrotu zgodnie z podanym przez (...)rozliczeniem. Rozliczenia takiego jednak nigdy nie otrzymał, mimo wielokrotnych próśb wyjaśnienia sytuacji i sugestii zapłacenia zaliczki. Jednocześnie pozwany wyjaśnił, że w dniu 20.04.2011 r. wysłał do powoda zestawienie nakładu, w jakim zostały wyprodukowane płyty, które zostały dołączone do pisma (...). Pozwany wyjaśnił, że oczekuje na przesłanie mu noty księgowej za wprowadzenie do obrotu dodatkowych nośników ww. filmów w oparciu o te same stawki, które były zastosowane w przypadku pierwszej serii, zatem nie zachodzi potrzeba odnoszenia się do treści punktu (...)pozwu.

W piśmie z dnia 19.10.2011 r. (k. 305) powód wniósł o zobowiązanie pozwanego, w trybie art. 105 ust. 2 pr.aut. do udzielenia, w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się wyroku częściowego, informacji o:

a) ilości, w jakiej zostały zwielokrotnione nośniki obrazu i dźwięku, zawierające filmy pt. (...)oraz (...)w okresie od IV kwartału 2001 r. do III kwartału 2008 r.,

b) sposobach rozpowszechniania nośników obrazu i dźwięku zawierających filmy pt. (...)oraz (...)w okresie od IV kwartału 2001 r. do III kwartału 2008 r., w szczególności poprzez dołączanie ww. nośników obrazu i dźwięku do czasopism lub gazet,

c) wpływach w związku z produkcją i rozpowszechnianiem nośników obrazu i dźwięku, zawierających filmy pt. „(...)oraz (...)w okresie od IV kwartału 2001 r. do III kwartału 2008 r.

Na rozprawie w dniu 21.11.2011 r. (protokół k. 309-310) powód cofnął pozew w zakresie wniosku zawartego w punkcie (...), gdyż pozwany udzielił powodowi w odpowiedzi na pozew niezbędnych informacji.

W piśmie z dnia 30.01.2012 r. oznaczonym jako odpowiedź na pozew (k. 360-365) pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych.

Zarzucił brak legitymacji procesowej powoda. Podniósł, iż bezsporne jest to, że powód jest organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi. Zakres utworów, do których ochrony legitymowany jest powód, nie obejmuje utworów audiowizualnych w całości (filmów) ani utworów graficznych w nich zawartych. Powód nie zarządza też prawami artystów wykonawców. Legitymacja procesowa powoda nie wynika jednak z art. 105 ust. 1 ustawy przewidującego domniemanie uprawnienia organizacji zbiorowego zarządzania do zarządzania i ochrony w odniesieniu do pól eksploatacji objętych zbiorowym zarządzaniem i swoją legitymację w tym zakresie. Podjęcie przez organizację działalności określonej w ustawie oraz zakres uprawnień organizacji zbiorowego zarządzania wyznacza treść zezwolenia właściwego ministra do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (wcześniej ministra kultury i sztuki) stosownie do art. 104 ust. 2 pkt 2 i art. 104 ust. 3 ustawy. Treść zezwolenia wytycza zakres działania organizacji zbiorowego zarządzania poprzez określenie kategorii utworów chronionych przez organizację oraz pól eksploatacji, na których organizacja ta ma uprawnienia do zarządzania i ochrony. Zakres zarządzania prawami twórców, a tym samym legitymacja procesowa, tak w zakresie pól eksploatacji, jak i rodzaju utworów, winna wynikać z treści zezwolenia ministra.

Pozwany zaznaczył, że powód nie zarządza ani prawami autorskimi współtwórców utworu audiowizualnego ani prawami pokrewnymi przysługującym wydawcom lub producentom do utworów audiowizualnych.

Podniósł, iż legitymacja procesowa wynika z przepisów prawa materialnego dotyczących żądania pozwu. Materialnoprawną podstawą żądań (...)u w tej sprawie jest art. 70 ust. 2¹ pkt 4 ustawy, zgodnie z którym współtwórcy utworu audiowizualnego oraz artyści wykonawcy są uprawnieni do stosownego wynagrodzenia z tytułu

reprodukowania utworu audiowizualnego na egzemplarzu przeznaczonym do własnego użytku osobistego. Utwór audiowizualny jest jednym utworem posiadającym wielu współtwórców, którym przysługuje prawo autorskie wspólne (art. 9 ust. 1 ustawy). Utwór audiowizualny (film) jest innym utworem niż składające się na niego poszczególne rezultaty twórczej działalności poszczególnych osób (reżysera, kompozytora, aktora, scenografa itp.), niezależnie od tego czy dadzą się one wyodrębnić jako utworu samoistne czy nie. Uprawnienia organizacji zbiorowego zarządzania do pobierania wynagrodzenia na podstawie art. 70 ust. 3 ustawy należy określić poprzez zakres jej uprawnienia udzielonego na podstawie art. 104 ustawy przez Ministra Kultury i Sztuki. Z treści pozwu i dołączonych dokumentów nie wynika, iż pozwany zwielokrotniał i wprowadza do obrotu utwory chronione przez powoda, tj. utwory słowne, muzyczne, słowno-muzyczne, choreograficzne i pantomimiczne chronione przez powoda. Pozwany nie zwielokrotniał również samoistnych utworów słownych, muzycznych, słowno-muzycznych zawartych w utworach audiowizualnych. Pozwany w ramach swej działalności trudni się jedynie zwielokrotnianiem filmów w całości (utwory audiowizualne w całości). Dla tych ostatnich utworów powód nie jest organizacją właściwą do zarządzania prawami autorskimi współtwórców jednego utworu audiowizualnego i ich ochrony, albowiem uprawnienia w tym zakresie posiada Stowarzyszenie (...). Zgodnie z art. 107 ustawy, jeżeli na danym polu eksploatacji (zwielokrotnianie i wprowadzanie do obrotu utworu audiowizualnego) działa więcej niż jedna organizacja zbiorowego zarządzania, organizacją właściwą w rozumieniu ustawy jest organizacja, do której należy twórca, a gdy nie należy do żadnej organizacji albo nie ujawnił swojego autorstwa – organizacja wskazana przez Komisję Prawa Autorskiego, o której mowa w art. 110¹ ustawy. Wyłączenie domniemania z art. 105 ust. 1 ustawy powoduje, iż zgodnie z art. 6 kc ciężar wykazania, iż powód jest legitymowany do reprezentowania konkretnie oznaczonych twórców, obciąża właśnie jego.

Pozwany podniósł, iż orzecznictwie przyjmuje się, że po stworzeniu utworu audiowizualnego tylko producentowi, zgodnie z domniemaniem wynikającym z art. 70 ust. 1 ustawy, przysługują autorskie prawa majątkowe do rozpowszechniania utworu audiowizualnego jako całości. Dodatkowe uprawnienia współtwórców w sytuacji, kiedy przenieśli oni swe autorskie prawa majątkowe na producenta, do żądania wynagrodzenia w sytuacji, gdy prawo pokrewne producenta nie wygasło, nie jest zasadne w ogóle. Nawet gdyby przyjąć, że współtwórcom przysługuje dodatkowe prawo do wynagrodzenia, to przysługuje im ono w stosownym udziale w odniesieniu do utworu audiowizualnego jako całości, a nie z tytułu autorskiego prawa majątkowego do utworu słownego, muzycznego, słowno-muzycznego czy choreograficznego w utworze audiowizualnym. Aby uznać roszczenia pozwu należałoby ustalić, czy utwory stworzone przez współtwórców danego filmu są w ogóle są chronione w przez daną organizację zbiorowego zarządzania (tu (...)), a ponadto ustalić jeszcze, jaki udział w całości utworu przysługuje poszczególnym współtwórcom w zestawieniu z innymi twórcami i aktorami wykonawcami. Współtwórcy otrzymali już za wkład swoich własnych utworów słownych, muzycznych, słowno-muzycznych bądź choreograficznych w utwór audiowizualny wynagrodzenie od producenta na podstawie umowy i wyłącznie producentowi (na mocy domniemania z art. 70 ust. 1 ustawy) przysługują prawa majątkowe do eksploatacji utworu audiowizualnego jako całości. Niektórzy twórcy zachowują anonimowość i wówczas zgodnie z art. 8 ust. 3 reprezentuje ich producent. Nie jest zasadne zatem domaganie się przez powoda wynagrodzenia, o którym mowa w art. 70 ust. 2¹ w sytuacji, kiedy pozwany zwielokrotniał cały utwór audiowizualny.

Pozwany zarzucił, że powód nie udowodnił w sposób właściwy wysokości należnego ewentualnie od pozwanego wynagrodzenia.

Z ostrożności procesowej (w przypadku nie uznania skuteczności zarzutu braku legitymacji procesowej powoda) pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczeń tych twórców, którzy stworzyli swoje utwory w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej. Wobec pośredniczenia przez (...) przy poborze wynagrodzenia należnego samym twórcom, roszczenie o zapłatę wynagrodzenia jest roszczeniem majątkowym przysługującym twórcom i ulega przedawnieniu na zasadach ogólnych wynikających z k.c. Zgodnie z art. 118 kc dla roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej termin przedawnienia wynosi 3 lata.

W przypadku, gdyby sąd uznał, iż powód dochodzi roszczeń objętych pozwem jako zastępca pośredni – we własnym imieniu, ale na cudzą rzecz (na rachunek twórców), pozwany podniósł, iż, jak wynika z interpretacji Ministra Finansów

z dnia 03.08.2011 r. (IPPP3/443 -603/11-4 KC) (...)jako podmiot świadczący usługi na rzecz autorów (w zakresie poboru wynagrodzenia) prowadzi działalność gospodarczą, w związku z tym pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczeń mu przysługujących z zastosowaniem 3-letniego terminu od dnia ich wymagalności wobec wszystkich roszczeń dochodzonych pozwem.

W piśmie z dnia 30.01.2013 r. (k. 462-467) powód w związku z przyznaną przez pozwanego eksploatacją utworów muzycznych z repertuaru powoda poprzez reprodukowanie i wprowadzanie do obrotu wraz z gazetą (...)w dniach: 13.03.2009 r., 20.03.2009 r., 27.03.2009 r., 03.04.2009 r. i 10.04.2009 r. płyt zawierających bajki z serii (...), tj. bajki: „(...)”, („...), „(...)”, („...)(...)(...)(...)(...)(...), „(...)” powód rozszerzył powództwo w ten sposób, że obok dotychczasowego żądania określonego w pozwie i piśmie z dnia 19.10.2011 r. wniósł o zasądzenie od pozwanego 5 759, 64 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia rozszerzenia powództwa do dnia zapłaty – jako stosownego wynagrodzenia z tytułu eksploatacji przez pozwanego utworów muzycznych z repertuaru powoda poprzez reprodukowanie i wprowadzanie do obrotu wraz gazetą (...)w dniach: 13.03.2009 r., 20.03.2009 r., 27.03.2009 r., 03.04.2009 r. i 10.04.2009 r. płyt zawierających bajki z serii (...), tj. bajki: „(...)”, „(...)”, „(...)”, „(...)”, „(...)”, „(...)”, „(...)”, „(...)”, „(...)”, „(...)”.

Ponadto powód w związku z udzieleniem przez pozwanego informacji o wysokości nakładu wprowadzonych do obrotu nośników obrazu i dźwięku zawierających bajki z serii (...), tj. bajki pt. (...), „(...)”, „(...)”, „(...)”, „(...)”, „(...)”, „(...)”, „(...)”, „(...)” i „(...)” cofnął żądanie zawarte w pkt (...) pozwu o zobowiązanie pozwanego do udzielenia informacji o ilości, w jakiej zostały zwielokrotnione nośniki obrazu i dźwięku zawierające bajki z serii (...), tj. bajki pt. (...), „(...)”, „(...)”, „(...)”, „(...)”, „(...)”, „(...)” i „(...)”, dołączone do gazety (...)w dniach 13.03.2009 r., 20.03.2009 r., 27.03.2009 r., 03.04.2009 r., 10.04.2009 r.

Powód podniósł, że w związku i zgodnie z podaną przez pozwanego wysokością nakładu, w jakiej wyprodukowane i wprowadzone do obrotu zostały płyty z wymienionymi bajkami, dokonał wyliczenia wysokości wynagrodzenia należnego na rzecz reprezentowanych przez powoda twórców. Wskazał, że wynagrodzenie zostało naliczone za warstwę muzyczną zgodnie z ryczałtem za 1 egz. płyty (...) obowiązującym od 10.12.2008 r. i wynoszącym 0, 04 zł, czyli łącznie 5 759, 64 zł.

W piśmie z dnia 26.06.2013 r. (k. 507-520) powód sprecyzował ostatecznie żądanie pozwu i wskazał, że wnosi o:

1. zasądzenie od pozwanego 68 856, 60 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty jako stosownego wynagrodzenia z tytułu eksploatacji przez pozwanego utworów muzycznych z repertuaru powoda poprzez reprodukowanie i wprowadzanie do obrotu w okresie od IV kwartału 2001 r. do III kwartału 2008 r. nośników obrazu i dźwięku zawierających filmy „(...)” oraz „(...)”, a także nośników obrazu i dźwięku zawierających filmy wyszczególnione w załączniku nr (...) do pozwu,

2. zobowiązanie pozwanego w trybie art. 105 ust. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych do udzielenia w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się wyroku częściowego informacji o:

a) cenach detalicznych, po jakich sprzedawane były gazety (...)wydawane w dniach 13.03.2009 r., 20.03.2009 r., 27.03.2009 r., 03.04.2009 r., 10.04.2009 r., do których dołączone były nośniki obrazu i dźwięku zawierające bajki z serii (...), tj. bajki pt (...), „(...)”, „(...)”, „(...)”, „(...)”, „(...)”, „(...)”, („...), „(...)” i „(...)”,

b) cenach detalicznych, po jakich sprzedawane były te gazety w tych dniach, do których nie były dołączone w/w nośniki obrazu i dźwięku zawierające bajki z serii (...),

c) sposobach rozpowszechniania nośników obrazu i dźwięku zawierających bajki z serii (...), innych niż poprzez dołączenie do gazety (...)we wskazanych powyżej dniach, w szczególności dołączenia w/w nośników do innych czasopism lub gazet;

e) wpływach pozwanego związanych z rozpowszechnianiem gazety (...)

(...), w szczególności z tytułu zamieszczania reklam, sponsoringu, bartelu, artykułów o charakterze promocyjnym bez względu na sposób opłacenia zamieszczenia takich tekstów i bez względu na to, kto był ich autorem;

f) innych wpływach w związku z produkcją i rozpowszechnianiem spornych gazet z nośnikami i nośników;

g) ilości, w jakiej zostały zwielokrotnione nośniki obrazu i dźwięku zawierające filmy „(...)” i „(...)” w okresie od IV kwartału 2001 r. do III kwartału 2008 r.,

h) informacji o sposobach rozpowszechniania nośników obrazu i dźwięku zawierających w/w filmy w okresie od IV kwartału 2001 r. do III kwartału 2008 roku, w szczególności poprzez dołączenie w/w nośników do czasopism lub gazet,

i) informacji o wpływach w związku z produkcją i rozpowszechnianiem nośników obrazu i dźwięku zawierające filmy „(...)” i „(...)” w okresie od IV kwartału 2001 r. do III kwartału 2008 r.

3. zasądzenie od pozwanego kwoty 5 759, 64 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia rozszerzenia powództwa do dnia zapłaty jako stosownego wynagrodzenia z tytułu eksploatacji przez pozwanego utworów muzycznych z repertuaru powoda poprzez reprodukowanie i wprowadzanie do obrotu wraz z gazetą (...) w dniach: 13.03.2009 r., 20.03.2009 r., 27.03.2009 r., 03.04.2009 r. i 10.04.2009 r. płyt zawierających bajki z serii (...), tj. bajki: „(...)”, „(...)”, „(...)”, „(...)”, „(...)”, „(...)”, „(...)”, „(...)”, „(...)” i „(...)”.

Sąd ustalił w sprawie następujący stan faktyczny.

a) utrwalanie,

b) zwielokrotnianie,

c) wprowadzanie do obrotu,

d) wprowadzanie do pamięci komputera,

e) publiczne wykonywanie,

f) publiczne odtwarzanie,

g) wyświetlanie,

h) wystawianie,

i) użyczenie i najem,

j) nadawanie za pomocą wizji i fonii przewodowej, bezprzewodowej przez stację naziemną,

k) nadawanie za pośrednictwem satelity,

l) równoczesne i integralne nadanie utworu przez inną organizację radiową lub telewizyjną,

m) publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym.

/ dowód: decyzje (...) – k. 29-34 /

Powód reprezentuje na terenie Polski zagraniczne organizacje zarządzania prawami autorskimi, z którymi zawarł stosowne porozumienia:

- (...) w S.,

- (...),

- (...),

- (...),

- (...),

- (...).

Pozwany nabywał filmy wskazane w załączniku nr (...) do pozwu w wersji zagranicznej – w oryginale. Produkował polską wersję językową do nabytych filmów we własnym studiu nagrań. Był pierwszym producentem ścieżek dźwiękowych i dubbingu do wskazanych bajek. Natomiast do filmów fabularnych był nagrywany lektor.

Pozwany adaptował utwory do warunków polskiego klienta, tworzył dzieło w celu oddania go polskiemu odbiorcy, co obejmowało cały cykl prac trwających nawet do roku czasu.

Cykl wydawniczy obejmował tłumaczenie – opracowanie wersji polskiej, redakcję i konfrontację języka z obrazem, dobór aktorów do odpowiednich postaci z bajki, powołanie zespołu kierownika produkcji i reżysera dźwięku (casting), następnie prace nagraniowe w studiu, gdzie nagrywa się po kolei każdą postać, a później wszystko razem jest zgrywane i tworzy się nagranie.

Pozwany zatrudnia we własnym zakresie aktorów przy produkcji bajek. Od sprzedającego filmy otrzymuje obraz i warstwową ścieżkę dźwiękową oraz listy dialogowe.

Zatrudnia także pracowników, np. tłumaczy, dźwiękowców, którzy pracowali przy produkcjach.

Wersja polska bajek była przygotowywana w całości do tekstów mówionych i tekstów śpiewanych. Przy niektórych bajkach, gdzie oryginalny dźwięk pozostawiał wiele do życzenia, pozwany wynajmował zespół muzyczny, który śpiewał, oraz wykonawców, którzy odgrywali, a nawet komponowali muzykę.

Na koniec filmu umieszczana była informacja, że producentem polskiej wersji językowej jest (...) sp. z o.o.

Pozwany umieszcza swój logotyp na wytworzonych nośnikach.

Do wszystkich filmów (oprócz (...)i (...)) pozwany produkował polską wersję językową.

Do filmów „(...)” i „(...)” pozwany wyprodukował polską wersję językową obejmującą nagrania z lektorem. Pozwany wykonywał tłumaczenie i opracowanie tekstu, dostosowując tekst do polskich warunków.

Pozwany zawierał umowy z wydawcami prasy, którym sprzedawał licencję, a następnie gazeta we własnym zakresie toczyła płyty i je dystrybuowała. W umowach tych było określone, iż to wydawnictwa będą rozliczać się z organizacjami zbiorowego zarządzania prawami autorskimi. Wyjątkiem była umowa z firmą (...) sp. z o.o.dotycząca bajek z serii (...). Tłoczenie płyt nie należy do pozwanego, ale do wydawnictwa. Pozwany nie zlecał tłoczni wyprodukowania 300 000 egzemplarzy płyt, ilość ta sugeruje, że było to zlecenie pochodzące od którejś z gazet, której pozwany sprzedał licencję

Wydawnictwa nabywają od pozwanego licencję na wykorzystanie filmu, pozwany udziela zezwolenia na insert, na dołączenie do gazety danej płyty z utworem. Pozwany otrzymuje wynagrodzenie za sprzedaż licencji od wydawcy.

/ dowód: katalog, reklamy, wydruki strony internetowej – k. 43-66; zeznania świadków: E.

B. – e-protokół z dnia 17.01.2013 r. 00.03.41-00.21.56, M. R. – e-

protokół z dnia 17.01.2013 r. 00.21.57-00.50.11; zeznania prezesa zarządu pozwanego

Pismem z dnia 30.12.2009 r., doręczonym dnia 05.01.2010 r., powód ponownie przekazał pozwanemu notę księgową nr (...) z dnia 01.12.2009 r. Wskazał, że dochodzona przez niego kwota 68 856, 60 zł obejmuje wynagrodzenie autorskie jedynie za warstwę muzyczną filmów i bajek.

/ dowód: pismo z dnia 30.12.2009 r. – k. 73-77 /

Pismem z dnia 09.02.2010 r., doręczonym dnia 18.02.2010 r., powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 68 856, 60 zł tytułem noty księgowej nr (...) w terminie 7 dni.

/ dowód: pismo z dnia 09.02.2010 r. – k. 78-79 /

Sąd zważył, co następuje.

Postępowanie w sprawie podlega umorzeniu w zakresie cofniętego przez powoda roszczenia o udzielenie informacji zawartego w punkcie (...) pozwu – art. 355 § 1 kpc w zw. z art. 203 § 1 kpc.

W pozostałym zakresie powództwo zasługuje na jedynie częściowe uwzględnienie.

Powód jest organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i powołując się na tenże status wystąpił o zasądzenie od pozwanego wynagrodzenia za korzystanie z utworów muzycznych stanowiących przedmiot autorskich praw majątkowych przysługujących twórcom, na rzecz których działa powód, a także o zobowiązanie pozwanego do udzielenia powodowi informacji dotyczących dokonywanego w ramach działalności gospodarczej powoda zwielokrotniania i rozpowszechniania utworów chronionych.

Odnosząc się do roszczenia o zapłatę wynagrodzenia sąd podzielił zasadniczy zarzut zgłoszony przez pozwanego dotyczący braku po stronie powoda legitymacji czynnej do dochodzenia wynagrodzenia za wykorzystanie utworów.

Powód wywodził istnienie po stronie pozwanego zobowiązania do uiszczenia należnego wynagrodzenia z faktu zwielokrotniania i rozpowszechniania utworów w postaci kilkunastu bajek dla dzieci z serii (...), innych filmów animowanych, a także filmów fabularnych, w tym: „(...)”, „(...)”, „(...)” i innych

wymienionych w pozwie oraz w załączniku do pozwu.

Trzeba jednakże zgodzić się z pozwanym, iż powód nie wykazał, aby był podmiotem uprawnionym do dochodzenia roszczeń związanych z eksploatacją wskazanych utworów.

Zgodnie z art. 105 ustawy z dnia 04.02.1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych domniemywa się, że organizacja zbiorowego zarządzania jest uprawniona do zarządzania i ochrony w odniesieniu do pól eksploatacji objętych zbiorowym zarządzaniem oraz że ma legitymację procesową w tym zakresie. Jednakże w przypadku utworów audiowizualnych (filmów) wskazane domniemanie w ogóle nie zachodzi.

Zgodnie bowiem z art. 70 ust. 1 pr. aut. domniemywa się, że producent utworu audiowizualnego nabywa na mocy umowy o stworzenie utworu albo umowy o wykorzystanie już istniejącego utworu wyłączne prawa majątkowe do eksploatacji tych utworów w ramach utworu audiowizualnego jako całości.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pr. aut. winformacje o jednostce

orzeczenia sądów

orzeczenia administracji

tezy z piśmiennictwa

pisma urzędowe

spółtwórcom przysługuje prawo autorskie wspólnie. Zgodnie zaś z art. 9 ust. 3 pr. aut. każdy ze współtwórców może dochodzić roszczeń z tytułu naruszenia prawa autorskiego do całości utworu. Dopóki jednak twórca nie ujawnił swojego autorstwa, w wykonywaniu prawa autorskiego zastępuje go producent lub wydawca, a w razie ich braku – właściwa organizacja zbiorowego zarządzania prawami autorskimi – art. 8 ust. 3 pr. aut.

Zatem zgodnie z art. 70 ust. 1 w zw. z art. 8 ust. 3 pr. aut. prawa autorskie do utworu audiowizualnego oraz roszczenia związane z ochroną tych praw przysługują w pierwszej kolejności producentowi tego utworu.

Powód nie wykazał w żaden sposób, aby z mocy ustawy, czynności prawnej lub na innej podstawie prawnej przysługiwało mu prawo do ochrony producenckich praw autorskich czy też aby reprezentował producentów filmów wymienionych w pozwie. Jak wskazał pozwany, w przypadku utworów filmowych właściwą organizacją zbiorowego zarządzania jest Stowarzyszenie (...).

Powód powoływał się na prawa do utworów słownych, muzycznych i słowno-muzycznych wchodzących w skład utworu audiowizualnego.

Powód jako organizacja zbiorowego zarządzania prawami autorskimi mógłby zatem wykonywać prawa autorskie do utworów wkładowych: muzycznych, słownych, słowno-muzycznych, wchodzących w skład filmów wymienionych w pozwie, gdyby utwory te zostały w należyty sposób wydzielone, wyodrębnione i wprowadzone do samodzielnego obrotu, inaczej mówiąc – wyrażone w oderwaniu od utworu audiowizualnego.

Wyodrębnienie utworów muzycznych z filmu jest sytuacją powszechną. Ścieżka dźwiękowa do filmu, podkład muzyczny oraz pojedyncze utwory wykorzystane w filmie, najczęściej piosenki, są wielokrotnie odrębnym, samoistnym przedmiotem obrotu. Mogą funkcjonować i funkcjonują samodzielnie, niezależnie od samego filmu.

Powód nie wykazał jednakże, aby sytuacja taka miała miejsce w stosunku do utworów wymienionych w pozwie czyli aby mogły być one traktowane jako samoistnie, odrębne utwory, podlegające odrębnej ochronie.

Dopóki domniemanie z art. 70 ust. 1 pr. aut. nie zostanie obalone, należy przyjmować, że to producent, a nie twórcy poszczególnych tzw. utworów wkładowych, jest uprawniony do eksploatacji utworu audiowizualnego jako całości. Twórcy, którzy przenieśli na producenta autorskie prawa majątkowe (wśród nich także prawo do wynagrodzenia), nie są już uprawnieni do rozporządzania tymi prawami, w tym do wyrażania zgody na ich eksploatację w ramach utworu audiowizualnego jako całości. Takiego prawa nie ma także reprezentująca ich organizacja zbiorowego zarządzania (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia

22.05.2013 r., I ACa 1359/12.

Powód wyprowadził roszczenie o wynagrodzenie z faktu rozpowszechniania przez pozwanego filmów poprzez dołączanie płyt (...), (...) do publikacji gazetowych. Sytuacja taka może zostać uznana za przypominającą w pewnym stopniu reemisję utworu audiowizualnego. W takim zaś wypadku, jak wskazał Sąd Najwyższy w wyrokach: z dnia 15.06.2011 r., V CSK 373/10, oraz z dnia 03.01.2007 r., IV CSK 303/06, art. 70 ust. 2¹ pkt 3 pr. aut. nie daje podstaw do żądania przez twórców (reprezentującą ich organizację zbiorowego zarządzania) dodatkowego wynagrodzenia za reemitowanie w sieci kablowej utworów stworzonych lub włączonych na mocy umowy z producentem do utworu audiowizualnego.

Tym samym należało w zasadzie wykluczyć przysługiwanie powodowi prawa do dochodzenia od pozwanego wynagrodzenia za wykorzystanie utworów muzycznych, słownych i słowno-muzycznych w utworach audiowizualnych w postaci filmów wymienionych

w pozwie.

Należy jednak zwrócić uwagę, iż w zakresie dotyczącym rozpowszechniania filmów z serii (...) pozwany uścił na rzecz powoda wynagrodzenie w wysokości 9 397, 68 zł z tytułu wykorzystania utworów z repertuaru (...)u na płytach (...)pt. (...)serii 1-8, dołączonych do gazety (...), według stawki wynagrodzenia wynoszącej 0, 03 zł/(...). Nie było zatem między stronami wcześniej sporu co do zasadności naliczenia przez powoda wynagrodzenia za wykorzystanie utworów w związku z rozpowszechnianiem wskazanej serii filmów. Pozwany prowadził też z powodem negocjacje w formie korespondencji e-mailowej dotyczące naliczenia wynagrodzenia w związku z dystrybucją kolejnych serii 9-13. Na etapie tych negocjacji w okresie 01.2009 r. – 04.2009 r. pozwany nie kwestionował prawa powoda, zwracał się o ustalenie wysokości należności, wskazywał miejsce publikacji, przedmiot publikacji, a także przewidywane ilości nośników.

We wskazanym zakresie roszczenie powoda nie uległo przedawnieniu. Po pierwsze, powód nie prowadzi działalności gospodarczej, wobec czego jego roszczenia nie podlegają terminowi trzyletniemu, ale terminowi ogólnemu, po drugie zaś do wniesienia pozwu minął okres około jednego roku.

Jak wskazał pozwany w odpowiedzi na pozew z dnia 20.04.2011 r., ilość egzemplarzy serii 9-13 bajek (...)wynosiła 143 991 zł. Uwzględniając wskazaną przez powoda w wiadomości e-mail z dnia 19.01.2009 r. stawkę 0, 03 zł za 1 (...), wynagrodzenie przypadające powodowi wynosi 4 319, 73 zł.

Odsetki ustawowe od tej należności przypadają powodowi od dnia 01.05.2013 r.

Powód zgłosił żądanie zapłaty 5 759, 64 zł za filmy z serii (...)w piśmie z dnia 30.01.2013 r., które zostało doręczone pełnomocnikowi pozwanego w dniu 17.04.2013 r. (k. 495). Pozwany może zostać uznany za pozostającego w opóźnieniu po 14 dniach od doręczenia pisma. Zobowiązanie do zapłaty wynagrodzenia w związku z wykorzystaniem utworu jest zobowiązaniem bezterminowym, co oznacza, że świadczenie powinno zostać spełnione niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela w trybie art. 455 kc. Termin płatności wynosi wówczas 14 dni (wyrok SN z dnia 28.05.1991 r., II CR 623/90, wyrok SA we Wrocławiu z dnia 20.03.2012 r., I ACa 191/11).

Dalej idące powództwo o zapłatę podlegało oddaleniu jako nieusprawiedliwione wynikami przeprowadzonego postępowania dowodowego.

Za nieuzasadnione należało uznać także zgłoszone przez powoda roszczenie o zobowiązanie pozwanego do udzielenia informacji.

Zgodnie z art. 105 ust. 2 pr. aut. w zakresie swojej działalności organizacja zbiorowego zarządzania może się domagać udzielenia informacji oraz udostępnienia dokumentów niezbędnych do określenia wysokości dochodzonych przez nią wynagrodzeń i opłat.

Skoro powód nie jest uprawniony do dochodzenia ochrony praw autorskich do utworów wymienionych w pozwie – filmów „(...)”, „(...)”, itd., nie może domagać się udzielenia informacji na temat ich rozpowszechniania, co czyni bezpodstawnymi żądania wymienione w punkcie (...) pisma z dnia 26.06.2013 r. zawierającego sprecyzowanie dochodzonych przez powoda roszczeń.

W odpowiedzi na pozew z dnia 20.04.2011 r. pozwany wskazał ilość rozpowszechnianych płyt (...)z bajkami z serii (...)dołączonych do gazety (...), co skutkowało cofnięciem pozwu w tej części. Ponadto mając na uwadze treść pozwu oraz odpowiedzi na pozew należy stwierdzić, że pozwany odniósł się także do żądania powoda objętego treścią punktu (...)i (...)pozwu i odpowiednio punktu (...)i (...)pisma z dnia 26.06.2013 r. Pozwany oświadczył bowiem (k. 110), że nie rozpowszechniał bajek (...)w jakikolwiek inny sposób, niż poprzez wiadome powodowi dołączanie płyt do gazety (...). Powód winien był w tym zakresie cofnąć pozew, natomiast utrzymywanie się nadal przy zgłoszonych żądaniach prowadzi do oddalenia powództwa.

Pozwany nie jest adresatem zawartych w punkcie (...)pisma z dnia 27.06. 2013 r. żądań dotyczących wskazania cen detalicznych sprzedaży gazety (...)oraz wpływów związanych z rozpowszechnianiem tej gazety, gdyż nie jest wydawcą

tego pisma. Wydawcą gazety jest (...) sp. z o.o. w W.i to do tego podmiotu powód powinien zwrócić się o podanie cen sprzedaży gazety, ewentualnie ustalić cenę na podstawie samych numerów pism, np. znajdujących się w zasobach bibliotecznych.

Mając powyższe na względzie w zakresie przekraczającym umorzenie postępowania sąd oddalił także zgłoszone przez powoda żądania udzielenia informacji.

Wobec częściowego uwzględnienia żądań pozwu o kosztach procesu sąd orzekł zgodnie z wyrażoną w art. 100 kpc zasadą ich stosunkowego rozdzielenia.

Powód wygrał sprawę częściowo w zakresie roszczenia pieniężnego, tj. co do kwoty 4 319, 73 zł z żądanej łącznie kwoty 74 616, 24 zł, czyli co do 5, 79 %. Powód wygrał także sprawę częściowo co do roszczenia niepieniężnego, tj. w zakresie tej części żądania, która została przez pozwanego „zaspokojona” w trakcie procesu, wskutek czego nastąpiło cofnięcie pozwu, będące jednakże w takim wypadku wygraną powoda; wygrana ta wynosi 14, 29 % (1 z 7 zgłoszonych pierwotnie żądań).

Koszty powoda w zakresie roszczenia pieniężnego objęły: - opłatę do pozwu – 3 731 zł (3 443 zł + 288 zł), - wynagrodzenie pełnomocnika wraz z połową opłaty skarbowej – 3 608, 50 zł, - zaliczkę na poczet wynagrodzenia biegłego – 1 598, 50 zł, tj. łącznie 8 938 zł, z czego 5, 79 % wynosi 517, 71 zł. Koszty powoda w zakresie roszczenia niepieniężnego objęły wynagrodzenie pełnomocnika wraz z połową opłaty skarbowej – 368, 50 zł, z czego 14, 29 % wynosi 52, 66 zł. Łącznie zatem powodowi przysługiwałby zwrot 570, 17 zł.

Koszty pozwanego w zakresie roszczenia pieniężnego objęły wynagrodzenie pełnomocnika wraz z połową opłaty skarbowej – 3 608, 50 zł, z czego 94, 21 % wynosi 3 399, 57 zł. Koszty pozwanego w zakresie roszczenia niepieniężnego objęły wynagrodzenie pełnomocnika wraz z połową opłaty skarbowej – 368, 50 zł, z czego 85, 71 % wynosi 315, 84 zł. Łącznie zatem pozwanemu przysługiwałby zwrot 3 715, 41 zł.

Różnica pomiędzy wskazanymi kwotami wynosi 3 145, 24 zł i przypada pozwanemu.

Brakująca opłata od pozwu w zakresie roszczenia niepieniężnego wynosząca 600 zł podlega na podstawie art. 113 uksc rozłożeniu pomiędzy stronami w stopniu uwzględniającym wygraną w sprawie: pozwanego obciąża 14, 29 %, czyli 85, 74 zł, powoda zaś 85, 71 %, czyli 514, 26 zł.

Mając powyższe okoliczności na uwadze sąd podjął rozstrzygnięcia zawarte w sentencji wyroku.